Як у верблюда з'явився горб

Наступна казка розповідає, чому верблюд має великий горб.

У перші дні зародження, коли наш світ виглядав іще зовсім новеньким і тварини лише починали служити людині, був собі верблюд, який мешкав серед завиваючої ревучої пустелі, бо не хотів працювати; та й сам звався ревуном. Отож він їв колючки, шпичаки, тамариск[19], молочай і терен, а решту часу відверто байдикував.

Якщо ж його хтось кликав, то верблюд буркав: "Гррб!", саме тільки "Гррб!" і більш нічого.

Якось уранці в понеділок прийшов до нього кінь із сідлом на спині та вудилами в роті й гукнув:

— Агов, верблюде, виходь бігати риссю, як усі ми.

— Гррб! — звично буркнув той.

Пішов кінь, образившись, і поскаржився людині.

Невдовзі завітав до нього собака з палицею в зубах:

— Агов, верблюде, виходь прислужувати, як усі ми.

— Гррб! — презирливо пирхнув той.

Пішов пес, образившись, і теж поскаржився людині.

Останнім навідався до нього віл із ярмом на шиї:

— Агов, верблюде, виходь орати землю, як усі ми.

— Гррб! — ліниво зронив той.

Пішов віл, образившись, і так само поскаржився людині.

Увечері зібрав чоловік коня, собаку та вола і сказав їм:

— Щиро шкода мені вас усіх трьох (тому що світ тільки-но зароджується), але звір у пустелі, який вряди-годи бурчить "Гррб!", не здатний до роботи, інакше він уже давно був би тут; тому я налаштований залишити його у спокої, щоправда, вам доведеться працювати вдвічі важче.

Не на жарт обурені, тварини (адже світ дійсно тільки-тільки зароджувався) зібралися край пустелі і на нараду, і на пораду, і на обговорення, і на балаканину, аби вирішити, як їм бути. Згодом туди ж, знічев'я жуючи молочай, приплентався верблюд-лінюх і став глузувати зі звірів. Але врешті видав те саме "Гррб!" і побрів геть.

Трохи пізніше, приваблений неймовірним галасом, коло трійці спинився джин, повелитель усіх пустель, який, оповитий хмарою куряви, прямував кудись у своїх справах (джини завжди мандрують подібним чином, бо вони чарівники).

— О джине, володарю всіх пустель, — звернувся до нього кінь, — хіба це правильно, щоб хтось ухилявся від праці, коли світ тільки-но зароджується?

— Звичайно, ні, — відповів чаклун.

— Так от, — посмілішав кінь, — серед твоєї завиваючої ревучої пустелі живе звір (сам ревун) із довгою шиєю та довгими ногами, який ще з ранку понеділка не ставав до роботи. Він не бажає бігати риссю.

— Оввa! — присвиснув чародій. — Та це мій верблюд, присягаюсь усім золотом землі Аравійської! Що ж він каже?

— Він каже "Гррб!", — гавкнув пес, — і не воліє прислужувати.

— Може, він іще щось говорить?

— Тільки "Гррб!", — озвався віл, — і він не хоче орати.

— Он воно як, — протягнув джин. — Я йому дам "Гррб!", стривайте-но хвилинку.

Загорнувшись у свій пиловий плащ, чародій умить розтанув у повітрі. Порушника спокою він знайшов углибині пустелі. Верблюд-ледащо задумливо розглядав власне відображення в калюжі, яка поступово висихала.

— Мій чванькуватий друже, — вкрадливо мовив джин, — до мене дійшли чутки, що ти б'єш байдики, хоча світ тільки-но зароджується; як це розуміти?

— Гррб! — іронічно форкнув нероба.

Чаклун всівся, схрестивши ноги по-турецьки, просто на пісок і, підперши підборіддя долонею, задумався у пошуку найбільш доцільного для такого випадку чародійства, а верблюд продовжував витріщатися на водну гладінь.

— Ти змарнував цілих три дні, починаючи з ранку понеділка, і все через твої фантастичні лінощі, — скрушно зітхнув джин, що ніяк не міг знайти потрібного заклинання.

— Гррб! — відчужено промимрив верблюд.

— На твоєму місці я більше не казав би цього слова, — спохмурнів чародій. — Надто часто його чути. Ну ж бо, тюхтію, я хочу, щоб ти став до роботи.

— Гррб! — знову почулося байдуже.

Та не встиг верблюд замовкнути, як відчув, що на його спині, якою він особливо пишався, виріс, поволі роздуваючись, досить величенький горб.

— Бачиш? — поцікавився чаклун. — Це твій горб, який ти отримав, оскільки не бажав працювати. Сьогодні четвер, а дехто ще з понеділка ні кує, ні меле. Однак зараз і тобі час братися за роботу.

— Як же я працюватиму, — скинувся верблюд, — із горбом на спині?

— То зроблено навмисно, — відповів чародій, — адже ти змарнував багато часу. Тепер ти зможеш працювати три дні поспіль без їжі, годуючись завдяки горбу. І ніколи не кажи, що я не піклувався про тебе. Виходь із пустелі та йди до трьох роботяг, і поводься належно. Мерщій!

Хоч як лінюх пирхав, але довелося йому приєднатися до трійці. Відтоді верблюд завжди носить на собі своє "гррб" (нині ми називаємо це "горбом", щоб не ображати нічиїх почуттів); проте він так і не надолужив тих трьох згаяних із моменту зародження світу днів та досі не навчився добрих манер.

Великий горб — потворна ґуля, —

Верблюжа доля вже така...

Та і людині горб той муля,

Коли до праці не падка.

І дітки, і дорослі те-е-еж,

Якщо лінуються без ме-е-еж,

Дістануть горб —

Верблюжий горб,

Побитий весь, в синцях достоту!..

І лікування тут одне —

Не усідайсь біля каміну,

А розгинай швиденько спину,

Бери лопату й — на город!

Копаючи, скидай свій горб,

Всміхайся сонцю й вітру,

Та джину саду теж...

І зникне горб —

Жахливий горб,

Увесь побитий, у синцях!..

А без роботи ми горбаті,

Десь на канапі, в теплій хаті

Ми всі отримуємо горб,

Верблюжий горб,

І дітки, і дорослі те-е-еж,

Якщо лінуються без ме-е-еж![20]